

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON

KANTONALNI SUD U TUZLI

Broj: 127 0 Rs 077259 23 Rsž
Tuzla, 16.11.2023. godine

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Lekić, kao predsjednika vijeća, Šejle Kamberović Hadžiefendić i Edina Buljubašića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice H.H., kći Š., iz B., ulica ..., ..., koju zastupa punomoćnica Azra Gutić, advokat iz Banovića, protiv tuženog RMU „Banovići“ d.d. Banovići, koga zastupa punomoćnica E.K., zaposlenica tuženog, radi mobinga, vrijednost spora 10.100,00 KM, odlučujući o žalbi tužiteljice podnesenoj protiv presude Općinskog suda u Banovićima broj 127 0 Rs 077259 21 Rs od 09.08.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 16.11.2023. godine, donio je sljedeću

P R E S U D U

Žalba se odbija i prvostepena presuda potvrđuje.

Odbija se zahtjev tužiteljice za naknadu troškova žalbenog postupka.

Obrazloženje

Stavom prvim izreke prvostepene presude, odbijen je u cijelosti kao neosnovan tužbeni zahtjeva tužiteljice, koji glasi:

„I - Utvrđuje se da je tužiteljica trpjela mobing na radu i u vezi s radom i njenim radnim mjestom od strane tuženog na način da joj je tuženi putem svojih radnika onemogućavao da obavlja poslove svog radnog mjesta na način opisan u Ugovoru o radu i isključivao je iz radnog procesa, onemogućavao komunikaciju sa neposredno nadređenim, primoravao je da piše razne izjave, ograničio joj kontaktiranje sa radnim kolegama i utjecao na kolege da sa njom ne komuniciraju, utjecao na njene kolege da pišu izjave kojim je degradiraju i prikazuju kao lošeg radnika, odredio da boravi u neuslovnoj kancelariji-prostoru čija vrata se ne mogu zatvoriti, odredio da boravi u neuslovnoj podrumskoj prostoriji, neosnovano je pokušavao premjestiti na druga radna mjesta, i to pralja suđa i skladištar rabljenog materijala nakon što je podnijela zahtjeve za zaštitu prava iz radnog odnosa i tužbu protiv tuženog, neosnovano je prijavljivao da posjeduje vatreno oružje u kancelariji, degradirao je u pogledu profesionalnog statusa i direktno ugrozio njeno zdravstveno stanje, i to sve u duljem vremenskom periodu počev od septembra 2020. godine, a koji mobing i dalje traje, pa se ubuduće zabranjuje tuženom vršenje ponašanja koja predstavljaju mobing, što je tuženi dužan priznati i omogućiti tužiteljici sigurno i normalno radno okruženje i dostojanstvene uslove za rad i obezbijediti izvršenje zabrane navedenih radnji mobinga ubuduće, sve u roku od 15 dana od dana prijema presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

II - Obavezuje se tuženi da tužiteljici na ime naknade nematerijalne štete isplati ukupan novčani iznos od 2.650,00 KM, od čega za pretrpljeni strah iznos od 1.650,00 KM, za pretrpljene duševne bolove zbog umanjenja životne aktivnosti iznos od 1.000,00 KM, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe, pa sve do konačne i pune isplate, a sve u roku od 15 dana od dana prijema presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

III - Obavezuje se tuženi da tužiteljici naknadi troškove parničnog postupka koliko budu iznosili, a sve u roku od 15 dana od dana prijema presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Stavom drugim izreke obavezana je tužiteljica da tuženom nadoknadi troškove postupka u iznosu od 150,00 KM, u roku od 15 dana od dana prijema prijepisa presude.

Protiv prvostepene presude žali se tužiteljica zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom kao u žalbi i zahtjevom za naknadu troškova žalbenog postupka, za sastav žalbe u iznosu od 900,00 KM i za taksu na žalbu i odluku, po odluci suda.

U odgovoru na žalbu tuženi predlaže da Kantonalni sud u Tuzli žalbu odbije kao neosnovanu.

Ispitujući prvostepenu presudu u granicama razloga iznesenih u žalbi i razloga iz člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15, u daljem tekstu: ZPP), pri tome cijeneći žalbene navode koji su od odlučnog značaja, u smislu člana 231. ZPP, ovaj sud je odlučio da žalba nije osnovana, iz slijedećih razloga:

Prema obrazloženju ožalbene presude i stanju u spisu slijedi da je prvostepeni sud, odlučujući o tužbi tužiteljice podnesenoj radi mobinga na radu i u vezi sa radom, tj. radi utvrđenja da je tuženi povrijedio pravo tužiteljice na jednako postupanje u procesu rada i radnih uvjeta, jer je, u duljem vremenskom periodu, i to počev od septembra 2020. godine, prema njoj postupao različito u odnosu na druge radnike, koje postupanje tuženog da je bilo uvjetovano diskriminacijom po osnovu spolne pripadnosti, ocjenom izvedenih dokaza, u smislu člana 8. ZPP, utvrdio:

- da tužiteljica nije dokazala da joj je tuženi, putem svojih radnika, onemogućavao da obavlja poslove svog radnog mjesta na način opisan u ugovoru o radu i da ju je isključivao iz radnog procesa iz razloga što iz iskaza saslušanih svjedoka N.S., Š.Lj., E.K., E.A., F.H., A.D., M.Š., N.I. i S.Ž. proizlazi da je tužiteljica obavljala poslove sanitarnog tehničara obilaskom restorana po pogonima kod tuženog i to samostalno i u pratnji nekog od upravnika radne jedinice, ili poslovođe, ili šefa kuhinje, pri čemu je poklonio vjeru iskazu svjedoka M.Š., tehničkog rukovodioca organizacione jedinice Standard i usluge, u dijelu iskaza da tužiteljici nije izrečena zabrana rada, a čiji je iskaz u skladu sa iskazima ostalih svjedoka, osim sa iskazom tužiteljice, saslušane u svojstvu parnične stranke i svjedoka S.R., kojima sud nije poklonio vjeru, jer se odluka poslodavca da tužiteljica obavlja poslove sanitarnih obilazaka restorana u pratnji ne može cijeliti kao onemogućavanje obavljanja poslova radnog mjesta i isključivanja iz radnog

procesa, sve dok osobe koje su pratnja tužiteljici ne utječu na njen rad, odnosno ne zabranjuju joj da konstatuje određene nepravilnosti u radu restorana, budući da je prilikom tih obilazaka u pratnji drugih osoba tužiteljica samostalno utvrđivala nepravilnosti u radu restorana, o čemu je sačinjavala zapisnike i nalogala kontroliranim osobama da uočene nedostatke u radu isprave,

- da tužiteljica nije dokazala da joj je tuženi onemogućavao komunikaciju sa neposredno nadređenim, da joj je ograničio kontaktiranje sa radnim kolegama i utjecao na njih da ne komuniciraju sa tužiteljicom i da je utjecao na njene kolege da pišu izjave kojima tužiteljicu degradiraju i prikazuju kao lošeg radnika, jer takav zaključak nije mogao izvući iz iskaza saslušanih svjedoka,

- da zahtjevi tuženog za pisanje izjave o nekom konkretnom događaju koji se desio na radnom mjestu ne može predstavljati radnje koje se mogu definisati radnjama diskriminacije i mobinga sve dok tuženi od svih učesnika događaja zahtijeva davanje, odnosno pisanje izjava, tako da u dva incidentna događaja, od kojih se jedan desio u krugu organizacione jedinice Standard i usluge, kada je došlo do svađe između tužiteljice i N.R., povodom kojeg događaja je zahtijevao pismeno izjašnjenje od oba učesnika, kao i kod drugog incidentnog događaja kada je od tužiteljice, S.R. i F.H., koji su u radnim prostorijama pjevali pjesmu i sačinili video snimak o tome, zahtijevao davanje pismene izjave, čime je tuženi jednako postupao prema svim uposlenicima koji su učesnici navodnih povreda radne discipline,

- da tužiteljica, osim svojim iskazom, nije u toku postupka dokazala da je po nalogu tuženog morala napustiti svoju kancelariju i preći u podrumске prostorije, niti da je tuženi tužiteljicu neosnovano pokušavao premjestiti na druga radna mjesta, niti da je odredio da tužiteljica boravi u neuslovnoj kancelariji, odnosno prostoru čija se vrata ne mogu zatvoriti,

- da tužiteljica nije dokazala da ju je tuženi neosnovano prijavljivao za posjedovanje vatrenog oružja u kancelariji, da je degradirao u pogledu profesionalnog statusa i da je direktno ugrozio njeno zdravstveno stanje, jer je sud poklonio vjeru iskazu svjedoka R.D., koji je pred sudom izjavio da mu je tužiteljica dva puta rekla da će ubiti iz pištolja M.Š., a povodom kojih prijetnji je M.Š. prijavio tužiteljicu nadležnim policijskim organima, nakon čega je izvršen pretres radnih prostorija koje koristi tužiteljica,

- da prema nalazu i mišljenju vještaka medicine rada dr Nurke Pranjić iz Tuzle od 27.04.2022. godine, kojeg je prihvatio kao stručan i objektivan, jer je urađen u skladu sa pravilima struke i rješenjem suda, slijedi da vještak zaključuje da tužiteljica nije trpjela mobing na radnom mjestu, te da se ne može utvrditi uzročno-posljedična veza sa zdravstvenim poremećajem koji je uzrokovan psihološkim uznemiravanjem, u naznačenom vremenu u tužbi, od septembra do podnošenja tužbe dana 05.07.2021. godine; da je tužiteljica dobila ugovor o radu na neodređeno vrijeme, za radno mjesto sanitarni tehničar, od 15.09.2020. godine, dobrom voljom upravo nadređenog i da nije objektivno za pretpostaviti da je od početka bila izložena mobingu; da je u naznačenom periodu tužiteljica napravila dvije incidentne situacije u okviru disocijativnih fenomena, u okviru svoje bolesti, prvi incident koji se dogodio 18.01.2021. godine i tom prilikom se tužiteljica zaključala u kancelariju, sa prijetnjom da će se ubiti zbog nadređenog, koji traži da piše izjavu, zajedno sa drugim radnicima zbog radne nediscipline u radno vrijeme, da je liječena pod kontrolom psihijatra ambulantno i koristila bolovanje od 19.01.2021. do 01.04.2021. godine i drugi incident kada se vratila na posao s bolovanja, dana 06.04.2021. godine i kada je prijetila da ubiti

nadređenog, koji je zahtijevao da nema okupljanja u krugu, niti pred portirnicom, pa je vještak konstatovala da je u ovom slučaju negativna radna anamneza i da se isključuje izloženost mobing ponašanjima, tj. psihološkom uznemiravanju od strane nadređenog (tehničkog rukovodioca organizacione jedinice Standard i usluge); da je vještak konstatovala da tužiteljica nije trpjela mobing, da se ne može utvrditi uzročno-posljedična veza između psihičkog uznemiravanja ili mobing ponašanja i specifičnih simptoma, kao i poremećaja zdravlja i bolesti, pa da, prema tome, tužiteljica nije trpjela duševnu bol zbog mobinga, niti druge posljedice i da su međuljudski odnosi među radnicima su bili loši i konfliktni u radnoj jedinici, ali da se isključuju problemi, konflikti i incidentne situacije u direktnoj komunikaciji tužiteljice i nadređenog.

Na osnovu naprijed navedenog utvrđenja, prvostepeni sud, s pozivom na odredbe člana 2. i 4. stav 3. Zakona o zabrani diskriminacije („Službeni glasnik BiH“, broj 59/09 i 66/16) i odredbe člana 7., 8., 9. i 10. Zakona o radu („Službene novine FBiH“, broj 26/16 i 89/18) zaključuje da tuženi nije povrijedio pravo tužiteljice na jednako postupanje u procesu rada i radnih uvjeta, te da nije postojala diskriminacija u vidu uznemiravanja i mobinga, zbog čega nema ni odgovornosti tuženog za zdravstveno stanje tužiteljice, odnosno tuženi nije dužan nadoknaditi tužiteljici nematerijalnu štetu koju potražuje, pa je tužbeni zahtjev u cijelosti odbio kao neosnovan.

Nije osnovan žalbeni prigovor povrede odredaba parničnog postupka, jer je pravilno prvostepeni sud ispitaio sve okolnosti koje su bitne za donošenje zakonite i pravilne odluke u ovom predmetu, na osnovu izvedenih dokaza i njihove ocjene pravilno i potpuno je utvrdio činjenično stanje, na koje je pravilno primijenio materijalno pravo, što je izloženo u obrazloženju pobijane odluke, u smislu člana 191. stav 4. ZPP, zbog čega nisu osnovani paušalni žalbeni navodi da su učinjene povrede odredaba parničnog postupka. Slobodnoj ocjeni dokaza od strane suda tuženi ne može s uspjehom suprotstaviti svoju ocjenu provedenih dokaza, a obrazloženje pobijane presude po svom sadržaju odgovara zahtjevu koji je u tom pogledu postavljen odredbom člana 191. stav 4. ZPP, zbog čega pobijana presuda nije zahvaćena povredom odredaba parničnog postupka iz člana 209. u vezi sa članom 191. ZPP.

Nije osnovan žalbeni prigovor proizvoljnosti prvostepenog suda kod ocjene dokaza, kao ni tvrdnja da je prvostepeni sud svoju odluku zasnovao na iskazima svjedoka, koji su radnici tuženog, a da je tužiteljica dokazala sa sigurnošću osnovanost svog tužbenog zahtjeva, odnosno postojanje mobinga, pozivajući se prvenstveno na nalaz i mišljenje vještaka neuropsihijatra dr Kasima Brigića iz Tuzle od 23.05.2022. godine i medicinsku dokumentaciju, iz kojih da proizlazi da su radnje vezane za obavljanje poslova radnog mjesta tužiteljice utjecale na njeno psihičko zdravlje, da je trpjela strah i duševne bolove, da joj je uspostavljena dijagnoza problemi vezani za zaposlenost, zbog kojih radnji poslodavca je pokušala i samoubistvo, a koje dokaze da sud nije cijenio, s tim u vezi ističući i da je prema stajalištu sudske prakse, koju je po mišljenju tužiteljice potrebno mijenjati, na tužitelju prevelik teret dokazivanja u predmetima ove vrste, odnosno da je radniku skoro pa nemoguće dokazati mobing, odnosno uznemiravanje na radu i u vezi sa radom.

Prema odredbi člana 9. stav 5. Zakona o radu mobing predstavlja specifičnu formu nefizičkog uznemiravanja na radnom mjestu koje podrazumijeva ponavljanje radnji kojima jedno ili više lica psihički zlostavlja i ponižava drugo lice, a čija je svrha ili posljedica ugrožavanje njegovog ugleda, časti, dostojanstva, integriteta, degradacija radnih uvjeta ili profesionalnog statusa.

Odredbom člana 2. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije, diskriminacija je definirana kao svako različito postupanje, uključujući svako isključivanje, ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojoj osobi ili grupi osoba na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze sa nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i pola, spolnog izražavanja ili orijentacije, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi prava i sloboda u svim oblastima javnog života. Članom 4. tačka 3. istog Zakona propisano je da je mobing oblik nefizičkog uznemiravanja na radnom mjestu koje podrazumijeva ponavljanje radnji koje imaju ponižavajući efekat za žrtvu, čija je svrha ili posljedica degradacija radnih uvjeta ili profesionalnog statusa zaposlenog, a oblik diskriminacije je i izdavanje naloga drugome za vršenje diskriminacije ili pomaganje drugom prilikom diskriminacije.

Prema članu 15. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije u svim postupcima predviđenim ovim Zakonom kada osoba ili grupa osoba, na osnovu njima raspoloživih dokaza, učine vjerovatnim da je došlo do diskriminacije, teret dokazivanja da nije došlo do diskriminacije leži na suprotnoj strani. Dakle, kod dokazivanja postojanja diskriminacije postoji princip podjele tereta dokazivanja između tužitelja i tuženog. Obaveza tužitelja, kao žrtve diskriminacije, je da dokaže činjenice koje ukazuju na sumnju da je došlo do diskriminacije, odnosno tužitelj mora dokazati da je došlo do različitog tretmana, odnosno nedozvoljenog ponašanja, dok tuženi, kao osoba za koju se tvrdi da je izvršila diskriminaciju, može pobiti postojanje iste ukoliko dokaže da u njegovom ponašanju nije bilo elemenata nedozvoljenog, odnosno da svojim postupcima nije učinio akt diskriminacije ili mobinga.

Iz navedenog proizlazi da je tužiteljica, kao žrtva eventualne diskriminacije, bila u obavezi da uvjeri sud da je tuženi izvršio radnju zbog koje je protiv njega podnesena tužba, odnosno da postoje određene činjenice na kojima se može utemeljiti presumpcija o postojanju izravne ili neizravne diskriminacije, odnosno na koji je način došlo do povrede jednakog postupanja, nakon čega je na tuženom teret dokaza da nije došlo do diskriminacije.

U konkretnoj činjeničnoj i pravnoj situaciji, tužiteljica je dokazala, a što ni tuženi nije osporavao, da je u utuženom periodu bila zaposlenica tuženog, raspoređena na poslove i zadatke sanitarnog tehničara prema zaključenom ugovoru o radu, i to privremeno od 01.07.2020. godine, a od 15.09.2020. godine na neodređeno vrijeme, među strankama nije bio sporan opis poslova i radnih zadataka tužiteljice, te da je, između ostalih, poslove i radne zadatke obilaska restorana po pogonima kod tuženog tužiteljica obavljala samostalno i u pratnji nekog od upravnika radne jedinice, ili poslovođe, ili šefa kuhinje. Međutim,

suprotno žalbenim istraživanjima, tuženi je dokazao da nije bilo različitog ili nepovoljnog tretmana tužiteljice, odnosno da tužiteljici nije onemogućavao ili ograničavao da obavlja poslove radnog mjesta u skladu sa zaključenim ugovorom o radu i da ju je isključivao iz radnog procesa, jer je prvostepeni sud imao uporišta u iskazima svih saslušanih svjedoka, osim S.R., za zaključak da osobe, koje su bile pratnja tužiteljici, nisu utjecale na njen rad, budući da je prilikom tih obilazaka u pratnji drugih osoba tužiteljica samostalno utvrđivala nepravilnosti u radu restorana, o čemu je sačinjavala zapisnike i nalagala kontroliranim osobama da uočene nedostatke u radu isprave. Stoga, odlukom poslodavca da tužiteljica vrši sanitarni obilazak u pratnji drugih osoba ona nije bila onemogućena u obavljanju svojih poslova i radnih zadataka, kako to pravilno zaključuje i prvostepeni sud, tim prije što ni sama tužiteljica nije ni tvrdila, niti dokazivala da su te osobe, koje su bile u pratnji, na bilo koji način utjecale na njen rad, u smislu utvrđenih zapažanja i eventualnih nepravilnosti u radu u restoranima, o čemu je sačinjavala zapisnike i izvještaje i obavještavala nadređenog. Pored navedenog, neosnovano je žalbeno istraživanje tužiteljice na tvrdnji da joj nije dozvoljeno da obavlja osnovne poslove svog radnog mjesta i da su te poslove obavljale druge osobe, a koje za to nisu ovlaštene, jer je svjedok M.Š., u svom iskazu kojeg prihvata prvostepeni sud, ukazao da je tužiteljica, od kada je dobila stalno rješenje, obilazila restorane, i to kada ona misli da treba i da može, da je njemu dostavljala zapisnik u kojem je u par rečenica opisivala obilazak restorana po pogonima, u kojem zapisniku je navodila šta je utvrdila, a da je on na sastancima sa upravnicima radnih jedinica iznosio taj zapisnik i da su upavnici morali postupati po tom zapisniku da eliminišu nedostatke, da se sve to odvijalo dok tužiteljica nije ušla u probleme i sukobe sa šefovima restorana, šefovima kuhinja i poslovođama restorana i da, nakon što je tužiteljica prestala da obavlja poslove vršenja kontrole i obilazaka restorana kada je određeno da u obilazak ide sa drugim osobama, tj. sa upravnikom, šefom ili poslovođom, te poslove, osim možda nošenja sanitarne knjižice u Dom zdravlja, niko drugi nije mogao obavljati, niti je svjedok R.D., na kojeg je tužiteljica ukazivala, pred sudom potvrdio da je ove poslove on obavljao umjesto tužiteljice.

Ne stoje ni žalbeni navodi, da je tužiteljica učinila vjerovatnim da je došlo do diskriminacije time što joj je tuženi onemogućavao komunikaciju sa neposredno nadređenim, do joj je ograničio kontaktiranje sa radnim kolegama i da je na njih utjecao da s njom ne komuniciraju, kao i da je odredio da boravi u neuslovnoj kancelariji čija se vrata ne mogu zatvoriti i u neuslovnoj podrumskoj prostoriji, te da ju je neosnovano pokušao premjestiti na druga radna mjesta i to pralja suđa i skladištar rabljenog materijala, jer to ne proizlazi iz iskaza svjedoka koji su saslušani u toku postupka na te okolnosti i koji pred sudom nisu potvrdili ove navode tužiteljice, pa se na osnovu njihovih iskaza nije mogao dokazati standard vjerovatnosti u pogledu onemogućavanja i ograničavanja komunikacije sa nadređenim i drugim zaposlenicima, određivanja da tužiteljica boravi u neuslovnim prostorijama i pokušaja raspoređivanja na drugo radno mjesto.

Suprotno žalbenom stajalištu, pravilan je zaključak prvostepenog suda i da zahtjevi tuženog za pisanje izjave o nekom konkretnom događaju koji se desio na radnom mjestu i to konkretno događaja koji desio u krugu organizacione jedinice Standard i usluge, kada je došlo do svađe između tužiteljice i N.R., povodom kojeg događaja je tuženi zahtijevao pismeno izjašnjenje od oba učesnika, kao i kada je

od tužiteljice, S.R. i F.H., koji su u radnim prostorijama pjevali pjesmu i sačinili video snimak o tome, zahtijevao davanje pismene izjave, ne predstavljaju diskriminaciju i mobing, jer je tuženi, kao poslodavac, od svih učesnika tih događaja zahtijevao davanje, odnosno pisanje izjava, povodom čega tužiteljica nije dokazala da je u istima došlo do različitog tretmana u odnosu na ostale zaposlenike, nego je naprotiv tuženi jednako postupio prema svim uposlenicima koji su bili učesnici tih događaja, a koji se tiču pitanja eventualnih povreda radne discipline.

Također, ni prijava tužiteljice nadležnim organima za posjedovanje vatrenog oružja u kancelariji, povodom koje prijave je izvršen pretres njene kancelarije ne predstavlja radnju diskriminacije i mobinga, jer je svjedok R.D., čiji iskaz prihvata prvostepeni sud, izjavio da mu je tužiteljica dva puta rekla da će ubiti iz pištolja M.Š. i da je povodom tih prijetnji M.Š. prijavio tužiteljicu nadležnim policijskim organima, nakon čega je izvršen pretres radnih prostorija koje koristi tužiteljica, niti je prihvatljivo stajalište tužiteljice da ju je tom prijavom tuženi degradirao u pogledu profesionalnog statusa i da je direktno ugrozio njeno zdravstveno stanje.

Iz svih naprijed navedenih razloga imao je prvostepeni sud uporišta u iskazima saslušanih svjedoka za utvrđenje da u postupanju tuženog u opisanim radnjama na kojima tužiteljica temelji tužbeni zahtjev nije došlo do diskriminacije tužiteljice od strane tuženog, u smislu odredbe člana 15. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije, zbog čega tužiteljici ne pripada pravo na zaštitu, u smislu odredbe člana 12. istog Zakona.

Pravilnost i zakonitost prvostepene presude tužiteljica ne može osporiti žalbenim istrajanjem na osporavanju nalaza i mišljenja vještaka iz oblasti medicine rada tvrdnjom da je vještak minimizirao medicinsku dokumentaciju, naročito u pogledu priznavanja dijagnoze „problemi vezani za zaposlenost“, da se vještak nije izjašnjavao o radnim uvjetima tužiteljice, da je pristrasan iz razloga što zaključuje da je tužiteljica pravila incidentne situacije i što citira navode tuženog iz odgovora na zahtjev za zaštitu prava tužiteljice, kao i da vještak nije postupio po zadatku suda, jer je određeni zadatak rješenjem od 05.04.2020. godine „preformulisao“ u svom nalazu i mišljenju. Ovo iz razloga što tužiteljica žalbenim istrajanjem da su nalaz i mišljenje ovog vještaka nepotpuni, protivni izvedenim dokazima i proturječni samom sebi, te s tim u vezi pozivajući se dijagnoze koje su evidentirane u medicinskoj dokumentaciji, ne može osporiti nalaz i mišljenje ovog vještaka, jer se vještak o određenom predmetu i obimu vještačenja izjašnjavao u skladu sa pravilima struke i vještine, pojašnjavajući nalaz i mišljenje na ročištu pred sudom i odgovarajući na pitanja stanaka, zbog čega, ni po ocjeni ovog suda, nalaz nije ostao nejasan, nepotpun, niti proturječan sam sebi, niti ostalim izvedenim dokazima, zbog čega nisu bili ni ispunjeni uvjeti ni za određivanje ispravke i dopune nalaza, ni za određivanje novog vještaka, u smislu odredbe člana 155. stav 2. i 3. ZPP. Naime, iz nalaza i mišljenja ovog vještaka proizlazi da vještak, uzimajući u obzir ličnu i radnu anamnezu tužiteljice, opis poslova i radnih zadataka koje obavljala kod tuženog u utuženom periodu, te na osnovu obavljenog intervjua i uvida u materijalnu i medicinsku dokumentaciju koja se nalazi u sudskom spisu, kao i uvidom u zdravstveni karton, za koje je na ročištu pred sudom posebno pojasnila da je od toga u nalazu

izdvojila ono što je za nju bilo bitno, razjasnila da je problem mobinga problem procjene medicine rada, a da posljedice mobinga liječe drugi specijalisti neuropsihijatri, interniste i dr. S tim u vezi, vještak je dalje razjasnila zašto joj je kod izrade nalaza bila bitna i lična i radna anamneza tužiteljice, jer da vještak medicinske struke iz oblasti medicine rada utvrđuje postojanje mobinga, kao štetnosti posla, pri čemu mu nalazi neuropsihijatra koriste samo u početku, radi utvrđivanja postojanja uzročno-posljedične veze, kao i da su joj važni datumi iz radne anamneze, npr, u konkretnom slučaju činjenica da je tužiteljica dobila rješenje sanitarnog tehničara dana 15.09.2020. godine, a da je naredne godine u januaru išla na liječenje. Stoga, uzimajući u obzir okolnosti konkretnog slučaja, odnosno dva incidentna događaja koja opsuje u nalazu, odnosno vremenski period za koji tužiteljica tvrdi da je trpjela mobing na radnom mjestu, vještak zaključuje i da u ovom slučaju nema kontinuiteta da bi radilo o mobingu, koji, prema pojašnjenju iz nalaza i mišljenja, podrazumijeva specifični oblik ponašanja na radnom mjestu, kojim jedna osoba ili više njih sistematično, psihički zlostavlja i ponižava drugu osobu, s ciljem ugrožavanja njenog profesionalnog ugleda, što može naštetiti njenom fizičkom i mentalnom zdravlju sve do eliminacije žrtve s radnog mjesta i koje aktivnosti se odvijaju ponavljano u pravilnim intervalima, kroz duže vrijeme u kontinuitetu, pri čemu izloženost mobing ponašanjima prema definiciji do javljanja prvih simptoma poremećaja zdravlja, ako se ponavlja kontinuirano svake sedmice, je najmanje 6 mjeseci, od kada se očekuje i reakcija na stres, a da je prosječna izloženost prije razvoja bolesti 15 mjeseci, uslijed čega vještak ne nalazi uzročno-posljedičnu vezu između događaja na poslu koje opisuje tužiteljice sa njenim zdravstvenim stanjem, odnosno između psihičkog uznemiravanja ili mobing ponašanja i specifičnih simptoma, kao i poremećaja zdravlja i bolesti, u periodu od 15.09.2020. godine, pa do 05.07.2021. godine, kao dana podnošenja tužbe.

Nije osnovan žalbeni prigovor da prvostepeni sud nije cijenio nalaz i mišljenje vještaka neuropsihijatra, jer obzirom na naprijed navedeno utvrđenje, na drugačiju odluku suda, u smislu utvrđivanja postojanja mobinga, nije od utjecaja zaključak vještaka neuropsihijatra da su događaji opisani u tužbi, koje tužiteljica doživljava kao izuzetno ugrožavajuće, podcjenjivačke i sa „stanjem zlostavljanja”, doveli do narušenog mentalnog zdravlja, što je zahtijevalo i psihijatrijsko liječenje kod psihijatra u UKC Tuzla i u Centru za mentalno zdravlje Doma zdravlja Banovići, da je njena klinička slika sa jasnim simptomima Anksiozno depresivnog reagovanja, Poremećajem prilagodbe i Disocijativnim reakcijama, da navedeno stanje u kome se nalazi, u medicinskoj dokumentaciji, pored kliničkih simptoma bolesti, označava i kao „Problemi vezani za zaposlenost Z56, što je kod tužiteljice dovelo do duševnih tegoba koje su značajno remetile njenu psihosocijalnu ravnotežu i radni učinak, te da su, kao posljedica emocionalnog odgovora na hronični stres na radnom mjestu, duševni bol i strah jakog intenziteta kod tužiteljice, trajali 1 dan, srednjeg intenziteta 4 sedmice, odnosno 28 dana, a slabijeg intenziteta narednih 5 mjeseci, odnosno 150 dana. Ovo iz razloga što događaji koje tužiteljica opisuje u toku postupka i na kojima temelji svoj tužbeni zahtjev, bez obzira što su isti kod tužiteljice prouzrokovali određenu traumu i stres, ne predstavljaju radnje koje imaju ponižavajući efekat na žrtvu, a čija je svrha ili posljedica degradacija radnih uvjeta ili profesionalnog statusa, tj. mobing, zbog čega nema ni odgovornosti tuženog, kao poslodavca.

Prema tome, a suprotno rezonovanju žalbe, pravilno je odlučio prvostepeni sud i kada je tužiteljicu odbio sa tužbenim zahtjevom za traženu naknadu nematerijalne štete, na ime pretrpljenog straha i duševnih bolova zbog umanjnja životne aktivnosti u ukupnom iznosu od 2.650,00 KM, jer je tuženi dokazao da narušenom psihičkom stanju tužiteljice nije prethodila diskriminacija tužiteljice na radu i u vezi sa radom od strane tuženog, u smislu odredbe člana 2. i 4. stav 3. Zakona o zabrani diskriminacije, niti je bilo drugih subjektivnih propusta tuženog, za koje bi tuženi odgovarao po osnovu krivice, u smislu odredbe člana 154. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima, niti je bilo objektivne odgovornosti, u smislu odredbe člana 154. stav 2. istog Zakona. Iz navedenog razloga u konkretnom slučaju nije ni bilo mjesta primjeni odredbe člana 200. Zakona o obligacionim odnosima, kada je u pitanju tražena naknada nematerijalne štete za pretrpljeni strah i duševne bolove zbog umanjnja životne aktivnosti o kojima se u pogledu vrste, intenziteta i dužine trajanja izjasnio vještak medicinske struke, neuropsihijatar.

Pravilnost i zakonitost prvostepene presude tužiteljica ne može osporiti pozivanjem na iskaz tužiteljice, jer je pravilan zaključak prvostepenog suda da tužiteljica svojim iskazom, cijeneći pri tome i ostale dokaze koji su provedeni tokom postupka, nije dokazala osnovanost tužbenog zahtjeva, kao ni prigovorom da prvostepeni sud nije cijenio medicinsku i ostalu materijalnu dokumentaciju provedenu u toku dokaznog postupka, tim prije što su medicinsku dokumentaciju cijenili vještaci medicinske struke.

Iz naprijed navedenih razloga valjalo je žalbu odbiti i prvostepenu presudu potvrditi, u smislu člana 226. ZPP.

O troškovima žalbenog postupka sud je odlučio u smislu člana 397. stav 1., u vezi sa članom 386. stav 1. ZPP, te je odbio zahtjev tužiteljice za naknadu troškova za sastav žalbe, jer tužiteljica nije uspjela sa žalbom.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Smiljana Lekić, s.r.